

«Norge er et av de
ytterst få landene i
verden der det er lov å
ta hummer med rogn.»

MARINBIOLOG GRO I. VAN DER

MEEREN TIL VÅRT LAND.

Innhold:

Avskyelige bjørner

Den klatrende legenden, østerikeren Reinhold Messner, påstår å ha løst mysteriet med avskyelige snømenn. I virkeligheten dreier det seg om store tibetanske bjørner. Det skal, dersom Himalaya-klatreren ikke har fått kronisk høyde-
syke, finnes mellom tusen og to tusen av dem.

• side 4

Mexicanske miljøvernere stoppet USA

Etter seks års kamp har mexicanske miljøvernere klart å stoppe en planlagt dumpingplass for radioaktivt avfall. Lageret var planlagt i et jordskjelv-
område.

• side 7

Soppbok får Brageprisen?

En meget spesiell soppbok er nominert til den prestisjetunge Brageprisen. Vanligvis er det ingen som setter noe særlig pris på for eksempel fotsopp.

• side 8

Skrut av Tven

Englands visestatsminister, John Prescott, vil at folk skal skru av Tven når de ikke bruker den. Et lite miljøtiltak som likevel vil gjøre det lettere for landet å oppfylle klimamålene sine, mener den britiske regjeringen.

• side 8

Overtar jernbane

Gjermund Jamtveit foran nytt demomateriell på Bratsbergbanen. (Foto: Kjell Aulie, Varden)

For første gang i nyere tid skal en norsk jernbanestrekning drives privat. Gjermund Jamtveit, en av investorene som vil delta i selskapet Timetoget Bratsbergbanen AS, mener kundene vil tjene på privatiseringen.

Jamtveit lover bedre komfort, kortere kjøretid og flere avganger til samme billettpris som NSB opererer med i dag. NSB har gitt klarsignal til å innlede forhandlinger om privatisering. Monopolet for jernbanedrift i Norge er dermed i ferd med å oppløses.

• side 3

Orakelet på Helsfyr

17. november presenterer SFT «Miljøstatus i Norge på nettet», også kalt MISTIN. Med enkle tastetrykk skal interesserte kunne ta seg fram gjennom 500 tabeller, 150 kart og 200 tekstsider og finne svar på alt fra CO₂-utslipp og jerv, til antall

mopeder på Jan Mayen og snøscootere i Østfold. MISTIN er først og fremst for profesjonelle brukere, men skoleelever, studenter og andre interesserte vil også kunne ha nytte av det digitale orakelet.

• side 2

Forsinket avgjørelse

Miljøverndepartementet (MD) har utsatt sin dom i Revås-saken til midten av november. Ifølge MDs statssekretær Jesper Simonsen er høyt internt arbeidspress årsak til forsinkelsen.

• side 8

Natur & miljø Bulletin

utgitt av Norges Naturvernforbund

Redaktør:

Tom Erik Økland

Redaksjon:

Jens Petter Toldnæs,

Kristian Jahre

Adresse:

Postboks 6891 St

Olavs plass, 0130 Oslo.

Tlf: 22 99 33 00.

Faks: 22 99 33 10.

Direkte: 22 99 33 + 71 (Toldnæs),

74 (Økland), 22 (Jahre)

E-post: redn@online.no

Neste utgave: 20.11.1998.

Abonnement:

199/år (privatpersoner),

500/år (bedrifter)

Annonser:

Tlf: 22 71 92 20.

Faks: 22 71 92 38.

Trykking:

Gan Grafisk. Trykket

på 100% resirkulert papir.

Norges Naturvernforbund:

Samme postadresse som N&M

Bulletin. Web:

http://www.ngo.grida.no/naturvern

E-post: naturvern@naturvern.no

norsk fagpresse®

Norges mørke skygge over Buenos Aires

Mandag startet Kyoto-konferansens arvtager, klimakonferansen i Buenos Aires. For et knapt år siden ble rammene for klimagasskuttene satt. Nå er det metodene til reduksjonene som skal diskuteres.

I Buenos Aires vil Norge få en lettere pinlig rolle. Et av verdens rikeste land, et land med store energiresurser som ikke fører til klimautslipp, vil argumentere for kvotehandel uten grenser. Norge ønsker CO₂-kvotehandel mellom i-land uten begrensninger. EU vil ikke gå så langt. EU mener at de forskjellige landene må få et tak for hvor stor del av CO₂-reduksjonen de kan gjøre via kvotehandel. EU vil med andre ord tvinge landene til å gjøre storparten av tiltakene innenfor landets grenser. Kvotehandelsystemet blir da mer oversiktlig. Resultatet er at mulighetene for svindel blir mindre.

Saken blir ikke mindre pinlig hvis man tar en kikk på kravet til Norge i Kyoto-avtalen. Avtalen tilsier at vi faktisk kan øke klimautslippene våre med en prosent, i forhold til 1990-nivå. Norge trenger altså ikke å redusere klimautslippene, vi må bare bremse økningen. Vissheten om dette, i kombinasjon med Norges hardnakkede kamp for fri kvotehandel, setter Norge i et lite lekkert lys.

Vår egen miljøvernminister, Guro Fjellanger, gir ikke Norges posisjon noen ansiktsløftning. Hun mener næringslivet i Norge bør få anledning til å delta i det som kalles «Den grønne utviklingsmekanismen». I korthet betyr dette at norske bedrifter kan slippe å gjøre tiltak i Norge, mot å betale tiltak i u-landene. For næringslivet kan dette være god forretning, siden tiltak i u-landene stort sett vil være billigere enn å ordne opp på egen jord. Et slikt halmstrå vil de store konsernene gripe. I Dagens Næringsliv sist mandag ga Statoil uttrykk for at klimatiltak på norsk sokkel blir for dyrt. Derfor ønsker selskapet å støtte tiltak i Aserbajdsjan og Øst-Europa i stedet.

Man blir flau av utgangspunktet de norske forhandlerne har tatt med seg til Buenos Aires. Man blir flau av miljøvernministerens uttalelser. Man blir flau av norsk næringsliv. En ny og forsvarlig klimapolitikk handler ikke bare om et prangende avtaleverk. Det handler om å ta miljøproblemet drivhuseffekten innebærer på alvor. Da må det tiltak til, tiltak som monner. Også i Norge.

Grønn guru fra SFT

Norges nye miljøguru heter MISTIN og kan svare på det meste. Som for eksempel hvor mange mopedder det måtte befinne seg på Jan Mayen.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Hvordan ser helleristningene i Alta ut? Hvor mye er det satt av i statsbudsjettet til verne av bjørn? Hvor mange bjørner ble skutt i fjor? Hva med CO₂-utslipp i Sogn og Fjordane? Eller Lille-sand? 17. november gir MISTIN deg svaret på dette og mye mer. Da lanserer Statens forurensningstilsyn (SFT) «Miljøstatus i Norge på nettet», som altså for enkelthets skyld blir forkortet MISTIN.

Enkelt og effektivt

Prosjektet er et samarbeid mellom Direktoratet for naturforvaltning, Polarinstituttet, Riksantikvaren, Kartverket og SFT som også skal lede og administrere systemet.

Målet er å samle og utnytte all den miljøinformasjonen som finnes på en enkel og effektiv måte.

– MISTIN er først og fremst laget for profesjonelle brukere, som kommuner, fylkesmanns-etatene og media, sier prosjekt-ansvarlig Bente Myhre Haast i SFT til N&M Bulletin.

Hun tror likevel at privatpersoner med interesse for natur og miljøvern vil få glede av MISTIN. Ikke minst fordi systemet er selvforklarende og enkelt å bruke.

Åtte områder

MISTIN er delt inn i åtte hovedområder, klima, luft og støy, hav og vann, avfall og gjenvinning, biologisk mangfold, friluftsliv, kulturminner og polarområder. En linjal med alle områdene ligger inne i hvert bilde i programmet slik at det skal være lett å gå fra tema til tema.

Myhre Haast tror MISTIN vil være spesielt attraktiv for kommunesektoren.

– Vi tror kommunene vil få stor nytte av dette. Lokale myndigheter får stadig større ansvar, blant annet som en følge av LA-21 arbeidet. MISTIN gjør sentrale miljødata tilgjengelig for dem som trenger dem, sier hun.

Skulle du lure på hvor mange mopedder det er på Jan Mayen befinner MISTIN seg på www.mistin.dep.no. fra og med 17. november.

Stoppet fem av seks demninger

Årets alternative Nobel-pris, The Right Livelihood Award, er tildelt den chilenske miljøorganisasjonen Grupo de Accien por el Biobio (GABB). Organisasjonen har kjempet mot utbygging av elven Biobio, og stoppet fem av seks store demninger, skriver MiljøRapporten. Prisen er på 1,8 millioner kroner

HMR

TOFTE GJENVINNING AS

NSB-monopolet oppløses

Private investorer ønsker å overta driften av Bratsbergbanen mellom Porsgrunn og Notodden. NSB er med på notene.

N&M Bulletin
TOM ERIK ØKLAND

Bratsbergbanen drives i dag med statlig støtte for å gå rundt, NSB sliter med materiell fra 50-tallet og strømledninger som bør byttes. Nå ønsker Gjermund Jamtveit og Halvor Grene fra Notodden å overta strekningen. Med nytt materiell, flere avganger og kortere kjøretid mener de to at strekningen kan bli bedre forretning.

NSB prioriterer lønnsomhet
Gjermund Jamtveit mener NSB vil si ja til muligheten, først og fremst fordi Bratsbergbanen har lite trafikk.

– Jeg tror NSB har kommet til et punkt hvor de innser problemet med å satse på både trafikksterke og -svake bane-strekninger. NSB vil prioritere de sterke, og dermed bør andre få muligheten til å satse, sier Jamtveit.

Han peker på at Norge er blant de siste landene i Europa med statlig monopol på jernbanedrift.

– Men det er viktig for oss at NSB blir med i selskapet som skal drive Bratsbergbanen videre. Vi håper de vil kjøpe seg inn med 35 prosent av aksjene, forklarer Jamtveit.

Idé fra bussdrift

Det nye selskapet får navnet Timetoget Bratsbergbanen. Som navnet tilsier skal toget gå hver time, med 16-17 avganger hver vei i løpet av døgnet. Det blir kun noen få nattetimer som ikke får avganger.

Konseptet er hentet fra TIMEkspresen, et selskap som startet busskjøring hver time mellom Notodden og Oslo i fjor sommer. Ideen til dette hadde Jamtveit. I dag er selskapene som eide og drev TIMEk-

pressen kjøpt opp av NSB Biltrafikk. Rutene går så det suser.

Diesel

Bratsbergbanens største problem i dag er ledningsnett, som ikke tåler hastigheter over 80 kilometer i timen. Nytt nett vil koste

60 millioner kroner. Det blir ikke aktuelt for Timetoget Bratsbergbanen.

– Vi vil kjøpe inn nytt eller oppgradert brukt materiell til strekningen. En forutsetning er at materiellet er dieseldrevet, slik at man kan øke hastigheten på banen. På sikt kan andre drivstoffløsninger vurderes, blant annet gass, mener Jamtveit.

Beholder støtte

Bratsbergbanen overlever ved hjelp av subsidier. Gjermund Jamtveits kompanjong, Halvor

Grene, mener disse subsidiene må videreføres til det nye selskapet. Såkalt offentlig kjøp bidrar med over ti millioner til strekningen hvert år i dag. Det tilskuddet trenger vi også, men vi vil gi et helt annet tilbud for pengene, sier Grene.

Timetoget Bratsbergbanen skal i utgangspunktet ha ti millioner i aksjekapital. Private investorer skal eie minst 55 prosent av aksjene. Jamtveit og Grenes eget selskap, Nye Avganger AS, vil eie majoriteten av disse aksjene.

Statsbanen vil forhandle

Toppledelsen i NSB har bestemt at man kan forhandle fram en avtale som tilsier at Bratsbergbanen blir privatisert.

– Nå er det direktørene for NSB Persontrafikk og NSB Biltrafikk som skal forhandle fram en avtale med de private investorene, forteller Carl Erik Qvist, økonomisjef i NSB Persontrafikk Region Sør.

Vil lære

Qvist bekrefter at Bratsbergbanen er svært lavt prioritert innenfor NSB-systemet. Større prosjekter, som krengetog på hovedlinjene, tar NSBs oppmerksomhet. Qvist tror derfor at privatisering vil gi et bedre tilbud.

– Dessuten er det veldig spennende å prøve noe helt nytt. Vi lurer på hva vi kan lære av en slik omorganisering.

– Hva skjer hvis selskapet går konkurs?
– Det har vi ikke vurdert. Det er faktisk større sjanse for at denne strekningen forblir trafikkert hvis et privat selskap tar over.

Vindjakker av vindkraft

Snart kan du kjøpe bærekraftige knickerser. Klesprodusenten Patagonia produserer friluftslivststyr og skal heretter bare benytte seg av vindkraft.

Et av datterselskapene til olje- og energigiganten Enron har nylig tegnet kontrakt med det Californiabaserte selskapet Patagonia. Selskapet er storprodusent av klær til friluftsliv. Enron forplikter seg til å levere fornybar energi, det vil si vindkraft, til samtlige av Patagonias 14 fabrikker. Til sammen dreier det seg om en million kilowattimer per år. Enron planlegger å bygge ut ytterligere vindkraftverk med en samlet effekt på 16 megawatt for å imøtekomme Patagonias krav, skriver MiljøRapporten. ■

Kalenderen

2.-13. november: FNs Klimakonferanse i Buenos Aires.

10. november: Åpent møte om alternativ energi. Energiselskapet Asker og Bærum. Arr: Naturvernforbundet i Bærum.

24.-25. november: Internasjonal lederkonferanse om avfall og energi. Grand Westin Demeure Hotel, Amsterdam. Arr: IBC Global Conferences Limited, tlf: + 0171 453 5492.

2.-3. desember: Landbruksfaglig bistandsforum. Quality Olavsgaard Hotel, Skedsmo. Arr: NORAD og Norges Vel. Tlf: 64 83 20 00.

1.-3. juni, 1999: Internasjonal konferanse om integrert bærekraftig avfalls- og vannforvaltning. Arr: The International Council for Local Environmental Initiatives, tlf: +45 45 16 92 00. ■

«Yeti»-mysteriet løst?

Den avskyelige snømann, eller Yeti som den også kalles, har gjennom århundrer vært en myte i Himalaya. Den kjente fjellklatreren Reinhold Messner mener å ha avslørt snømannen i sin nye bok.

IPS
YOJANA SHARMA

Den erfarne fjellmannen sier at han med boka «Yeti» ønsker å skille legender fra fakta. Han mener det myteomspunnede vesenet bør beskyttes og studeres vitenskapelig.

Messner klatret Everest uten oksygen i 1978 - og siden alle andre fjelltopper over 8.000 meter. Men det var mens han vandret i Øst-Tibet i 1986 at han plutselig sto ansikt til ansikt med en yeti, «et kjempesvært, ubestemmelig, stinkende, eksotisk dyr» som gikk på to ben.

– Stanken var hårreisende

og skallen så stor som en yakokse, minnes Messner. Han bekrefter myten om vesenets sjenerte karakter: yetien ruslet videre mens Messner ble stående igjen.

Utløst belønning

Kinesiske myndigheter har siden 1995 utlovet en belønning på 350.000 kroner til den som bringer med seg en levende yeti, 35.000 kroner for en død og 25.000 for bilder eller videoopptak av det mytiske menneskedyret.

Messner har ikke gjort krav på noen av belønningene. Han hevder at Yeti, eller den avsky-

elige snømannen, slett ikke er en gigantisk, apelpnende humanoid med langt hår over hele kroppen, slik myten forteller.

– Yetiene er heller ikke så sjeldne som man skulle tro. Mellom et og to tusen av dem vandrer rundt i Tibet, fortrinnsvis om natten, sier han.

Brunbjørn

– Få yetier har overlevd i Nepal, kanskje bare tre, mens det sannsynligvis finnes andre i Mongolia, i den delen av Himalaya som ligger i Pakistan og i Bhutan, vanligvis på høyder over 5.000 meter, hevder Messner.

Ifølge den tyske fjellklatreren er yeti egentlig en stor tibetansk bjørn - en langhåret grizzly som kan nå en høyde på 3,5 meter og har fotspor og avføring som ligner menneskets. I Tibet er den kjent som chemo.

– Yeti er en brunbjørn. Det er ingen tvil om dette, sier Messner. ■

Japan redder tunfisk

Japanske myndigheter håper at en innstramming av fisketillatelser vil hindre overfiske av tunfisk.

IPS
SUVENDRINI KAKUCHI

Departementet for fiske, skog- og jordbruk i Japan krever at fiskere som vil ta seg jobb på båter som ikke er godkjent av Konvensjonen for bevaring av atlantisk tunfisk (ICCAT), søker spesielt om tillatelse til dette.

De som ikke leverer inn søknad kan bli straffet med bøter på over 30.000 kroner. I tillegg kan fiskerne risikere å sitte i fengsel i opp til to år.

Enorm appetitt

Tunfiskappetitten i Japan er enorm. Fisker serveres på de mange sushi-restaurantene rundt

om i landet. To tredeler av verdensfangsten blir fortært her.

Ikke hermetikk

Hermetikkversjonen av tunfisk, slik vi kjenner den i Norge, utgjør bare en liten del av det japanske forbruket. Det meste blir satt til livs rått.

Selv om keiserriket har hatt en økonomisk nedtur det siste året, har likevel japanerne midler nok til å betale for den dyre fisken.

– Japans økonomiske boom-utvikling som begynte etter andre verdenskrig, gjorde at japanerne utviklet en kjempeappetitt for tunfisk. Prisen på delikatessen ble ikke lenger for

høy. På 50- og 60-tallet vokste det fram en rik middelklasse som ikke hadde noen problemer med å betale for en eksklusiv tallerken med sushi, forteller Shigeki Komori i Verdens naturfond i Japan.

Mest import

Japanske myndigheter håper å kunne kontrollere overfisket ved å tvinge fiskerne til å søke om tillatelse før de tar seg jobb. Slik får regjeringen også bedre kontroll med hvilke utenlandske fartøyer som får ta del i de høyteknologiske nyvinningene som Japan sitter på.

Rundt 90 prosent av tunfisk som havner på det japanske markedet importeres, hovedsakelig fra Taiwan, Indonesia, Sør-Korea og USA.

I fjor ble det importert 250.000 tonn tunfisk. Dette var litt mindre enn året i forveien. ■

VOLVO

NÅR DU FØLER DEG SIKKER
INNENDIG, SKULLE DET VEL
VÆRE UNØDVENDIG Å PÅPEKE
HVORDAN DU VIRKER UTAD.

Volvo S40 og Volvo V40 er sannsynligvis to av de sikreste bilene i mellombillassen. Volvo V40 er også kåret til verdens vakreste stasjonsvogn av italiensk motorpresse.

Motorprogram: 1.6 l, 105 Hk • 1.8 l, 115 Hk • 2.0 l, 140 Hk • 2.0 l Turbo, 160 Hk • 1.9 l Turbo, 200 Hk • 1.9 l Turbo Diesel, 90 Hk

VOLVO S40 OG VOLVO V40

STATOIL ALPIN CUP '99

HOVEDLANDSRENNET GEILO 13.-19. MARS

Du får nå muligheten til å oppleve fremtidens alpinstjerner kjempe om å bli Norges beste alpinist i krevende løyper i fantastiske Geilo.

For at dere også skal få delta i begivenhetene vil dere bli aktivisert med konkurranser, show og mye moro gjennom hele uken.

Vi skal gi ut **1000 vis** av premier til **alle** som deltar. **Du kan vinne alt fra reiser, mobiltelefoner, klær til Playstation og CD'er m.m.**

Det vil også bli **gratis marsipan** til alle som tar turen innom **Statoil teltet** i bakken.

**SÅ FÅ MED DEG ÅRETS
BEGIVENHET PÅ
GEILO 13.-19. MARS**

STATOIL

Aktivister stoppet atomdumping

Etter seks års kamp har mexicanske miljøaktivister og lokalpolitikere klart å hindre at det blir anlagt en dumpingplass for kjernefysisk avfall fra USA nær grensen.

IPS
DIEGO CEVALLOS

Dumpingplassen skulle bygges i den lille amerikanske byen Sierra Blanca, som ligger 30 kilometer fra grensen til Mexico. Men etter en strøm av protester og folkedemonstrasjoner på mexicansk side, besluttet myndighetene i Texas å stemme mot utbyggingsplanene.

Avgjørelsen kom som en overraskelse på mange; observatører hadde regnet med at godkjenningen av prosjektplanene ville være en ren formalitet.

Særlig siden Kongressen i USA allerede hadde godkjent dem.

Miljøaktivister på begge sider av grensen har kjempet mot planene siden 1992. De har blant annet protestert mot det de kaller miljømessig rasisme.

Sierra Blanca i Texas er et av de fattigste områdene i USA. Av de 700 innbyggerne er to tredeler av latinamerikansk - hovedsaklig mexicansk - opprinnelse.

Protestene har vokst til en folkebevegelse som krever at mexicanske myndigheter forhandler med Washington for å forhindre at problemet gjentar seg.

Den mexicanske regjeringen forholdt seg lenge taus til problemstillingen, men ga til slutt etter for presset og ba om at dumpingplassen ikke ble bygget «for godt nabo-skaps skyld».

Myndighetene i Texas, med guvernør George Bush Jr. i spissen, besluttet seg for å gå mot utbyggingen etter å ha vurdert planene på ny.

Flere studier viste at atomavfallet ville virke inn på grunnvannet og at det er risiko for jordskjelv i området for dumpingplassen.

Planene var i tillegg et brudd på La Paz-avtalen fra 1983 mellom de to landene, som forbød bygging av giftholdige anlegg mindre enn 100 kilometer fra grensen.

A/S Norske Shell

Samarbeid

EWOS utvikler, produserer og markedsfører fiskefôr som skal bidra til høyest mulig verdiskapning for våre kunder, bevaring av miljøet og god kvalitet på laksen.

EWOS tror på samarbeid for en verdiskapning og vekst som sikrer et bærekraftig og lønnsomt lakseoppdrett også for framtidige generasjoner.

EWOS as Postboks 424 Telefon 67 92 32 00
Hovedkontor 1471 Skårer Telefax 67 92 32 01

Trondheim kommune
Miljøavdelingen
Avfallsseksjonen

Det er enkelt å skape mindre avfall

Her er noen tips:

- Stopp reklamen i postkassen
- Legg igjen unødvendig emballasje i butikken
- Unngå engangsprodukter

Har du spørsmål?

Ring oss på telefon: 72 54 69 41 – 72 54 69 35

Skru av TV - redd verden

Den engelske regjeringen vil ha folk til å skru av TV-apparatene. Målet er å få gjennomført klimaavtalen.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Med et nostalgisk tilbakeblikk på 70-tallets oljekrise og «Save It»-kampanjen, ønsker den engelske regjeringen å spare energi og redusere forurensning så det virkelig monner til neste år. Startskuddet går i disse dager og visestatsminister John Prescott vil først og fremst få folk til å skru av TV-en og andre maskiner når de likevel ikke brukes.

TV-apparater, videospillere, datamaskiner og andre elektriske apparater med såkalt stand-by funksjon bruker anelige mengder energi, også når de ikke er i bruk. Problemet er enkelt å løse, det er bare å skru av stand-by funksjonen. Da minsker i tillegg

brannfaren. I virkeligheten er det få som gjør dette.

Store miljøgevinster

Ifølge avisen The Times er det betydelige miljøgevinster dersom kampanjen blir vellykket. Ved å skru av samtlige TV og videomaskinapparater som ikke er i aktiv bruk vil England kunne minske utslipp av drivhusgasser med en halv million tonn årlig. Det tilsvarer de årlige utslippene til en by med 300 000 personer.

I tillegg til mindre forurensning er det store energimengder å spare. Ifølge Englands miljøvernminister, Michael Meacher, bruker enkelte TV-apparater bare tyve prosent mindre energi når stand-by funksjonen er i bruk kontra forbruket når apparatet

står på med lyd og bilde.

For hver husholdning ser det kanskje ikke ut som det er så mye å spare, men fordi det bor 60 millioner av oss på disse øyene blir det store mengder til sammen, sier Meacher.

Husholdningene er nøkkelen

Det er likevel drivhuseffekten og de avsluttende klimaforhandlingene som er hovedårsaken til den engelske regjeringens satsing på

husholdningene, ifølge The Times.

Meacher og hans ministerkollegaer mener bestemt at miljøbevissthet i husholdningene er et nøkkelspørsmål når det gjelder å få gjennomført klimaavtalen som ble forhandlet fram i Kyoto for et år siden. Når den nye miljøbevisstheten har festet seg i befolkningen vil regjeringen rette nye skreddersydde kampanjer mot næringsliv og offentlig virksomhet.

Sopp til topps

De færreste setter pris på fotsopp. Forleggerforeningen er et unntak. For første gang er en soppbok, og det en meget spesiell sådan, nominert til Brageprisen.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Det finnes over 100 000 forskjellige kjente sopper. Hvert år oppdages det i tillegg en mengde nye arter. Også her i landet. Sopp finnes overalt, i naturen, på kroppen vår og i husene våre. Vi bruker sopp til mat og livsviktig medisin.

«Er det liv er det sopp» er tittelen på en ny, og høyst original soppbok signert Leif Ryvarden og Claus Høyland. Forfatterne, som begge er biologer, har skrevet en annerledes soppbok.

Som tittelen antyder er det sopper generelt, og ikke mat-sopper spesielt som er i fokus. Boken er blitt så vellykket at den er nominert til Brageprisen.

Prestisjetung pris

– Dette er utrolig artig. Det er ikke hverdagskost for Land-

bruksforlaget å være nominert til den prestisjetunge Brageprisen sier ansvarlig forlagskonsulent Karl Erik Berge til N&M Bulletin.

Ifølge Berge blir nordmenn bare mer og mer opptatt av sopp. Men derfra til å kjøpe en bok som handler like mye om fot- og hussopp som traktantareller og sjampinjong?

Deles ut 6. desember

– Vi tror at boken vil øke soppinteressen ytterligere her i landet. Forfatterne, som begge er forskere, har popularisert sitt forskningsmateriale på en veldig artig og lærerik måte. Soppbøker er det jo utrolig mange av, men dette er ingen vanlig soppbok, sier han.

Brageprisen, som er innstiftet av Forleggerforeningen, blir utdelt i direkte tv-sending søndag 6. desember.

Revåsen-avgjørelse rett rundt hjørnet

Miljøverndepartementets dom i den såkalte Revåsen-saken i Kragerø er utsatt til midten av november.

– Vi var nok for optimistiske da vi lovte en avgjørelse innen utgangen av oktober. Men jeg tror ganske sikkert vi skal gjøre oss ferdige i løpet av november, sier MDs statssekretær Jespe Simonsen til N&M Bulletin.

Simonsen sier det er internt arbeidspress som er årsaken til forsinkelsen. Likevel understreker han at departementet er godt innenfor de fristene de vanligvis arbeider med.

– Saken kom til oss 13. juli,

og vanlig behandlingstid på slike saker er tre til seks måneder, sier han.

Utbyggingsplanene for Revåsen har to sider: Bygging av hyttefelt på ei-øy i skjærgården og veiforbindelse til fastlandet. Veien inkluderer blant annet bru over naturperla Kreppa.

Fylkesmannen i Telemark har tidligere slått fast at planene er i strid med Rikspolitets retningslinjer for Oslofjorden.